

Politechnika
Wroclawska

Przetwarzanie danych masowych

Wykład 12 – Języki do przetwarzania danych masowych

dr inż. Tomasz Kajdanowicz, Roman Bartusiak, Piotr Bielak,
Krzysztof Rajda

10 stycznia 2022 r.

Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

Go

MPI

Materiały dodatkowe

- ▶ Frank Mueller, *How to Parallelize Your Code: Taking Stencils from OpenMP to MPI, CUDA and TensorFlow*
- ▶ David W. Walker, *Parallel Programming with OpenMP, MPI, and CUDA*
- ▶ Alfio Lazzaro, *Code Performance Optimizations*

Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

Go

MPI

Wprowadzenie

Python

- ▶ język interpretowany
- ▶ silnie*, dynamicznie typowany
- ▶ wiele dostępnych bibliotek i paczek
- ▶ najpopularniejszy język w DS / ML
- ▶ przyspieszanie obliczeń dzięki FFI do języków C, C++

Silnie*, dynamicznie typowany

Python

Dynamicznie: Nie zmienne, ale obiekty są typowane!

```
1 a = 1 # type(a) => <class 'int'>
2 a = 'Hello' # type(a) => <class 'str'>
```

Silnie*: typy nie zmieniają się niespodziewanie

```
1 a = 1
2 b = '23'
3 print(a + b)
4 # Traceback (most recent call last):
5 #   File "<stdin>", line 1, in <module>
6 # TypeError: unsupported operand type(s) for +: 'int
   ' and 'str'
```

Silnie*, dynamicznie typowany

Python

... ale z drugiej strony to działa (list zachowuje się jak bool;
implicit casting)

```
1 a = [1, 2]
2 if a:
3     print('Not empty!')
```

Bazowe typy danych (1)

Python

```
1 # Tekst: str
2 a = 'Hello '
3
4 # Numeryczne: int , float , complex
5 a = 42
6 b = 777.0
7 c = 34.5 + 23.8j
8
9 # Sekwencje: list , tuple , range
10 a = [1, 2, 'Hello', True]
11 b = (1, 2, 'Hello', True)
12 c = range(1, 10, 2)
```


Bazowe typy danych (2)

Python

```
1 # Mapowanie: dict
2 a = {'x': 2, 5: 'hello', True: 42}
3 # Klucze musza byc niemutowalne!
4
5 # Zbiory: set, frozenset
6 a = set([1, 1, 1, 4]) # a = {1, 4}
7
8 # Wartosci logiczne: bool
9 a = True
10 b = False
11
12 # Typy binarne: bytes, bytearray, memoryview
13 a = b'Hello'
```

Bardziej zaawansowane typy danych (1)

Python

```
1 # Namedtuples
2 from collections import namedtuple
3
4 Person = namedtuple('Person', ['name', 'trademark'])
5 testo = Person(
6     name='Lukasz Stanislawowski',
7     trademark='Rolex'
8 )
9 testo.trademark = 'poramancza'
10 # Traceback (most recent call last):
11 #   File "<stdin>", line 1, in <module>
12 # AttributeError: can't set attribute
```

Bardziej zaawansowane typy danych (2)

Python

```
1 # Wlasne klasy
2 # not: Person(object) - Python 2 syntax
3 class Person:
4     def __init__(self, name, trademark):
5         self._name = name
6         self._trademark = trademark
7
8 testo = Person(
9     name='Lukasz Stanislawowski',
10    trademark='Rolex'
11 )
12 testo._trademark = 'pomarancza'
13 # Perfectly fine for interpreter, but avoid that,
    please...
```

Bardziej zaawansowane typy danych (3)

Python

```
1 # Enums
2 from enum import Enum
3
4 class Trademarks(Enum):
5     POMARANCZA = 0
6     ROLEX = 1
7
8 print(Trademark.POMARANCZA)
9 # Trademark.POMARANCZA
10
11 print(repr(Trademark.POMARANCZA))
12 # <Trademark.POMARANCZA: 0>
```

Python manifest

Python

```
1 >>> import this
2 The Zen of Python, by Tim Peters
3
4 Beautiful is better than ugly.
5 Explicit is better than implicit.
6 Simple is better than complex.
7 Complex is better than complicated.
8 Flat is better than nested.
9 Sparse is better than dense.
10 Readability counts.
11 Special cases aren't special enough to break the rules.
12 Although practicality beats purity.
13 Errors should never pass silently.
14 Unless explicitly silenced.
15 In the face of ambiguity, refuse the temptation to guess.
16 There should be one-- and preferably only one --obvious way to do it.
17 Although that way may not be obvious at first unless you're Dutch.
18 Now is better than never.
19 Although never is often better than *right* now.
20 If the implementation is hard to explain, it's a bad idea.
21 If the implementation is easy to explain, it may be a good idea.
22 Namespaces are one honking great idea -- let's do more of those!
```

Nowe funkcjonalności w Pythonie

Python

- ▶ jednym z głównych aspektów pisania kodu jest jego czytelność
- ▶ warto sprawdzać zmiany wprowadzane w najnowszych wersjach języka
- ▶ często nowe funkcjonalności pozwalają pisać czytelniejsze i łatwiejszy w utrzymaniu kod
- ▶ obecnie: Python 3.10
- ▶ zobaczmy kilka z tych funkcjonalności ...

Type hints (1)

Python

Nie to samo co statyczne typowanie! Tutaj: podpowiedzi dla linterów

```
1 a: int = 7
2 a: int = 'Hi' # Works, but good IDE will complain
3
4 a: str = 'Hello'
5 a: bool = True
6 a: dict = {'x': 1, 'y': 0}
7 a: MyClass = MyClass(x=0, y=42)
8
```

Type hints (2)

Python

Type hints dla mapowań, zbiorów, list itd. można zapisywać na dwa sposoby: (A) "Dict[]", "Set[]", "List[]", albo (B) "dict[]", "set[]", "list[]" (od Pythona 3.9).

```
1 from typing import Dict, List, Set
2
3 a: List[int] = [1, 2, 3] # lub `a: list[int]`
4 a: Set[str] = {'Hello', 'Hi'} # lub `a: set[str]`
5 a: Dict[str, int] = {'x': 0, 'y': 1} # lub `a: dict
6     [str, int]`
```


Type hints (3)

Python

Type hints można stosować także dla metod i funkcji:

```
1 from typing import List
2
3 def contains(x: List[int], val: int) -> bool:
4     return val in x
5
6 class Person:
7     def __init__(self, name: str, trademark:
8         Trademark) -> None:
9         self._name = name
10        self._trademark = trademark
```

Type hints (4)

Python

Warto wspomnieć: Data classes

```
1 from dataclass import dataclass, field
2 from typing import List
3
4 @dataclass
5 class Person:
6     name: str
7     age: int
8     trademark: Trademark
9     videos: List[str] = field(
10         init=False,
11         repr=False,
12         default_factory=list
13     ) # NOT: videos: List[str] = []
```

Type hints (5)

Python

Warto wspomnieć:

```
1 from typing import Optional, Sequence, Tuple, Union
2
3 # Albo str albo int
4 # (od Pythona 3.10: `x: str | int`)
5 def foo(x: Union[str, int]) -> None: ...
6
7 # 3-krotka of str, str and int
8 def foo(x: Tuple[str, str, int]) -> None: ...
9
10 # Jakikolwiek iterowalny typ int'ow
11 def foo(x: Sequence[int]) -> None: ...
12
13 # Wartosc opcjonalna (!= wartosc domyslna)
14 # Tutaj: str albo None
15 def foo(x: Optional[str] = None) -> None: ...
16
17 # vs wartosc domyslna
18 def foo(x: str = 'Hi') -> None: ...
```

Type hints (6)

Python

Warto wspomnieć:

```
1 from typing import Callable, List, TypeVar
2
3 T = TypeVar('T')
4
5 def my_map(
6     vals: List[T],
7     fn: Callable[[T], T]
8 ) -> List[T]:
9     return [fn(x) for x in vals]
10
11 def double(x: int) -> int:
12     return x * 2
13
14 def custom_len(x: str) -> int:
15     return len(x)
16
17
18 my_map(vals=[1, 2], fn=double) # OK
19 my_map(vals=[1, 'Hi'], fn=double) # WRONG, why?
20 my_map(vals=['A', 'B'], fn=double) # WRONG, why?
21 my_map(vals=['A', 'B'], fn=custom_len) # OK
22 my_map(vals=[1, 2], fn=custom_len) # WRONG, why?
```

Other features

Python

- ▶ f-strings,
- ▶ breakpoint(),
- ▶ positional only arguments,
- ▶ literal types,
- ▶ typed dicts,
- ▶ final objects,
- ▶ **structural pattern matching**
- ▶ ...
- ▶ realpython.com/python310-new-features/

Jak zrównoleglać obliczenia?

Python

- ▶ natywnie:
  - ▶ wątki,
  - ▶ procesy,
- ▶ zew. biblioteki:
  - ▶ celery,
  - ▶ pyfunctional,
  - ▶ ray,
  - ▶ dask,
  - ▶ ...

Natywne zrównoleglenie (1)

Python

Processes:

```
1 # ...
2 import multiprocessing as mp
3
4 def make_work(x: int , y: List[int]) -> int: ...
5
6 def worker_fn(args: tuple) -> int:
7     return make_work(* args)
8
9 def run():
10     args: List[Tuple[int , List[int]]] = [
11         (1, [2, 3, 4]),
12         ...
13     ]
14
15     with mp.Pool(processes=mp.cpu_count()) as pool:
16         results = pool.map(worker_fn , args)
17
```

Natywne zrównoleglenie (2)

Python

Threads:

```
1 # ...
2 import multiprocessing as mp
3 from multiprocessing.pool import ThreadPool
4
5 # same code as previously
6
7 def run():
8     # same code as previously
9
10     with ThreadPool(processes=mp.cpu_count()) as
11         pool:
12             results = pool.map(worker_fn, args)
```


Zrównoleglenie zew. bibliotekami (1)

Python

Celery:

- ▶ rozproszona kolejka zadań,
- ▶ używa kolejki RabbitMQ,
- ▶ znana wszystkim studentom – używane na laboratoriach

```
1 from celery import Celery
2
3 app = Celery('myapp', broker='amqp://')
4
5 @app.task
6 def add(x, y):
7     return x + y
8
9
10 if __name__ == '__main__':
11     app.start()
```

Zrównoleganie zew. bibliotekami (2)

Python

PyFunctional:

- ▶ funkcyjne API do streamów (collections),
- ▶ tryb sekwencyjny i zrównoleglony,
- ▶ zrównoleglenie tylko na jednej maszynie,
- ▶ bezpośredni odczyt/zapis z/do baz danych, plików CSV, ...
- ▶ leniwa ewaluacja,
- ▶ działanie zrównoleglone: pseq
- ▶ github.com/EntilZha/PyFunctional

```
1 from functional import seq
2
3 (seq(1, 2, 3, 4)
4   .map(lambda x: x * 2)
5   .filter(lambda x: x > 4)
6   .reduce(lambda x, y: x + y))
```

Zrównoleglenie zew. bibliotekami (3)

Python

Ray:

- ▶ framework do przetwarzania rozproszonego,
- ▶ używa Redis,
- ▶ wdrożenie na AWS, GCE, K8s

```
1 import ray
2 ray.init()
3
4 @ray.remote
5 def f(x):
6     return x * x
7
8 futures = [f.remote(i) for i in range(4)]
9 print(ray.get(futures))
```

Zrównoleglenie zew. bibliotekami (4)

Python

Dask:

- ▶ framework do przetwarzania rozproszonego,
- ▶ zintegrowany z Numpy, Pandas, Scikit-learn, XGBoost,
- ▶ wdrożenie na K8s, Hadoop/YARN, SSH,

```
1 # Arrays implement the Numpy API
2 import dask.array as da
3 x = da.random.random(size=(...), chunks=(...))
4 x + x.T - x.mean(axis=0)
5
6 # Dataframes implement the Pandas API
7 import dask.dataframe as dd
8 df = dd.read_csv('s3://file.csv')
9 df.groupby(df.account_id).balance.sum()
10
11 # Dask-ML implements the Scikit-Learn API
12 from dask_ml.linear_model import LogisticRegression
13 lr = LogisticRegression()
14 lr.fit(train, test)
```

Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

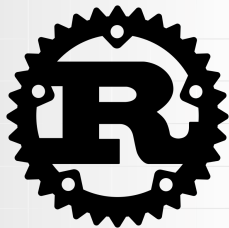
Go

MPI

Wprowadzenie (1)

Rust

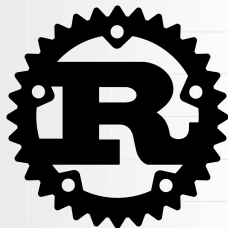
- ▶ silnie rozwijany język
- ▶ utworzony przez Mozilla
- ▶ używany przez Microsoft (2019)
- ▶ język kompilowany
- ▶ szybki (LLVM backend – tak jak C++)
- ▶ bardzo dobry toolkit (cargo)
- ▶ kompilator **gwarantuje bezpieczeństwo pamięciowe** (*memory safety*)
- ▶ borrow checker (brak GC)

Wprowadzenie (2)

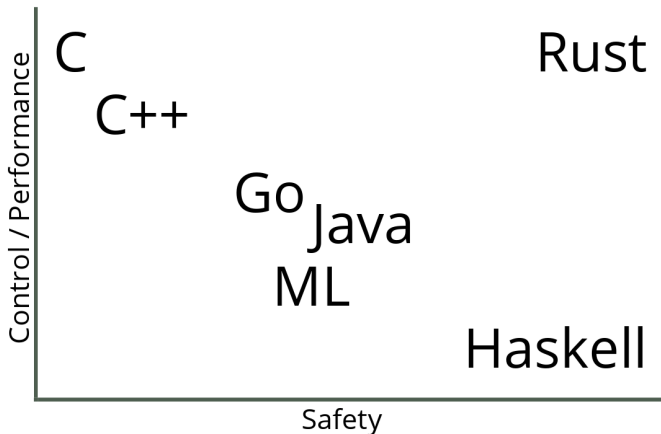
Rust

- ▶ **statyczne typowanie,**
- ▶ systems programming language,
- ▶ dostęp do niskopoziomych zasobów systemu operacyjnego – tak jak w C (pipes, sockets, message queues),
- ▶ proste FFI,
- ▶ nadaje się do systemów wbudowanych,
- ▶ WASM – kompilacja z JavaScript,
- ▶ kompilacja do natywnych GPU kernels*,
- ▶ **wysoki próg wejścia** (stroma krzywa uczenia),

Porównanie Rusta do innych języków

Rust

Cargo (1)

Rust

- ▶ zarządzanie zależnościami,
- ▶ code linter (`cargo clippy`),
- ▶ dokumentacja (`cargo doc`),
- ▶ formatowanie kodu (`cargo fmt`),
- ▶ uruchamianie testów (`cargo test`),
- ▶ aktualizacja kompilatora i toolkita (`rustup`)

Cargo (2)

Rust

```
1 [package]
2 name = "docker-cmd"
3 version = "0.2.0"
4 authors = ["pbielak"]
5 edition = "2018"
6
7 [dependencies]
8 console = "0.7.5"
9 dialoguer = "0.3.0"
10 derive_more = "0.13.0"
11 nix = "0.13.0"
12 structopt = "0.2"
13 tabwriter = "1.1.0"
```

Borrow checker

Rust

- ▶ no dangling pointers,
- ▶ no double free (security risk!),
- ▶ no data races (easy concurrency),
- ▶ jeśli się skompiluje to kod jest poprawny (w 99% wszystkich przypadków),

Podstawy języka (1)

Rust

```
1 // Main function definition
2 fn main() {
3     println!("Hello, world!");
4 }
5
6 // Variables
7 let a = true;
8 let b: bool = true;
9
10 a = false; // Error!
11
12 // Mutable variables
13 let mut a = true;
14 a = false; // OK!
15
16 // Variable bindings
17 let (x, y) = (1, 2);
```

Podstawy języka (2)

Rust

```
1 // Function definition
2 // No return statement needed!
3 // (If it is the last one*)
4 fn double(x: i32) -> i32 {
5     2 * x
6 }
7
8 // Functions can be assigned to variables
9 let f = double;
10 println!("2 * {} = {}", 1, f(1));
11
12 // If statements assignment
13 let is_below_eighteen = if age < 18 { true } else {
    false };
```

Podstawy języka (3)

Rust

```
1 // Pattern matching
2 let f = File::open("hello.txt");
3
4 let f = match f {
5     Ok(file) => file ,
6     Err(error) => panic!("Oh noes: {:?}", error),
7 };
```

Podstawy języka (4)

Rust

```
1 // No classes - structs + traits
2 #[derive(Debug)]
3 struct Person <'a> {
4     name: &'a str,
5     age: u8,
6 }
7
8 let p = Person {
9     name: "Lukasz Stanislawowski",
10    age: 32
11 };
```

Podstawy języka (5)

Rust

```
1 // No classes - structs + traits
2 #[derive(Debug)]
3 struct Person <'a> {
4     name: &'a str,
5     age: u8,
6 }
7
8 impl <'a> Person <'a> {
9     fn new(name: &'a str, age: u8) -> Person <'a> {
10         Person { name, age }
11     }
12
13     fn is_online(&self) -> bool {
14         false
15     }
16 }
17
18 let p = Person::new("Lukasz Stanislawowski", 32);
```


Podstawy języka (6)

Rust

```
1 // ... same code ...
2
3 trait OnlineChecker {
4     fn is_online(&self) -> bool;
5 }
6
7 impl <'a> Person <'a> {
8     fn new(name: &'a str, age: u8) -> Person <'a> {
9         Person { name, age }
10    }
11 }
12
13 impl <'a> OnlineChecker for Person <'a> {
14     fn is_online(&self) -> bool { false }
15 }
16
17 impl OnlineChecker for i32 {
18     fn is_online(&self) -> bool { true }
19 }
```

Zasady borrow checker'a

Rust

"First, any borrow must last for a scope no greater than that of the owner. Second, you may have one or the other of these two kinds of borrows, but not both at the same time:

- ▶ one or more references (&T) to a resource,
- ▶ exactly one mutable reference (&mut T)."

Źródło:

doc.rust-lang.org/1.8.0/book/references-and-borrowing.html

Borrow checker – przykład (1.1)

Rust

```
1 let mut v = vec![1, 2, 3];  
2  
3 for i in &v {  
4     println!("{}", i);  
5     v.push(34);  
6 }
```

Borrow checker – przykład (1.2)

Rust

```
1 // error: cannot borrow `v` as mutable because it is
    // also borrowed as immutable
2 //     v.push(34);
3 //     ^
4 // note: previous borrow of `v` occurs here; the
    // immutable borrow prevents
5 // subsequent moves or mutable borrows of `v` until
    // the borrow ends
6 // for i in &v {
7 //     ^
8 // note: previous borrow ends here
9 // for i in &v {
10 //     println!("{}", i);
11 //     v.push(34);
12 // }
13 // ^
```

Borrow checker – przykład (2.1)

Rust

```
1 let mut x = 5;  
2 let y = &mut x;  
3  
4 *y += 1;  
5  
6 println!("{}", x);
```

Borrow checker – przykład (2.2)

Rust

```

1 // error: cannot borrow `x` as immutable because it
  //   is also borrowed as mutable
2 //     println!("{}", x);
3 //           ^
4
5
6 let mut x = 5;
7
8 let y = &mut x;    // -+ &mut borrow of x starts
  here
9
10 *y += 1;          // |
11                  // |
12 println!("{}", x); // -+ - try to borrow x here
13                  // -+ &mut borrow of x ends here
  
```

Jak zrównoleglać?

Rust

- ▶ głównie: wątki + kanały (*channels*),
- ▶ zew. biblioteki: *actix*, *rayon*, *tokio*
- ▶ *async**,

Wątki (1)

Rust

```
1 use std::thread;  
2  
3 fn main() {  
4     thread::spawn(|| {  
5         println!("Hello from a thread!");  
6     });  
7 }
```


Wątki (2)

Rust

```
1 use std::thread;  
2  
3 fn main() {  
4     let x = 1;  
5     thread::spawn(move || {  
6         println!("x is {}", x);  
7     });  
8 }
```

Wątki (3.1)

Rust

```
1 // NOT WORKING!  
2 use std::thread;  
3 use std::time::Duration;  
4  
5 fn main() {  
6     let mut data = vec![1, 2, 3];  
7  
8     for i in 0..3 {  
9         thread::spawn(move || {  
10             data[0] += i;  
11         });  
12     }  
13  
14     thread::sleep(Duration::from_millis(50));  
15 }
```

Wątki (3.2)

Rust

```
1 // OK!
2 use std::sync::{Arc, Mutex};
3 use std::thread;
4 use std::time::Duration;
5
6 fn main() {
7     let data = Arc::new(Mutex::new(vec![1, 2, 3]));
8
9     for i in 0..3 {
10        let data = data.clone();
11        thread::spawn(move || {
12            let mut data = data.lock().unwrap();
13            data[0] += i;
14        });
15    }
16
17    thread::sleep(Duration::from_millis(50));
18 }
```

Wątki (4)

Rust

```
1 use std::thread;
2 use std::sync::mpsc;
3
4 fn main() {
5     let (tx, rx) = mpsc::channel();
6
7     for i in 0..10 {
8         let tx = tx.clone();
9
10        thread::spawn(move || {
11            let answer = i * i;
12
13            tx.send(answer).unwrap();
14        });
15    }
16
17    for _ in 0..10 {
18        println!("{}", rx.recv().unwrap());
19    }
20 }
```

Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

Go

MPI

Wprowadzenie

Erlang

- ▶ współbieżny,
- ▶ funkcyjny język programowania,
- ▶ garbage collection,
- ▶ **programowanie aktorowe**,
- ▶ popularne oprogramowanie:
RabbitMQ, WhatsApp

Erlang – środowisko uruchomieniowe (*runtime*)

Erlang

- ▶ rozproszony,
- ▶ odporny (*fault tolerant*),
- ▶ soft real-time
- ▶ HA, non-stop applications
- ▶ Hot swapping (podmiana kodu bez zatrzymywania systemu)

Programowanie aktorowe (1)

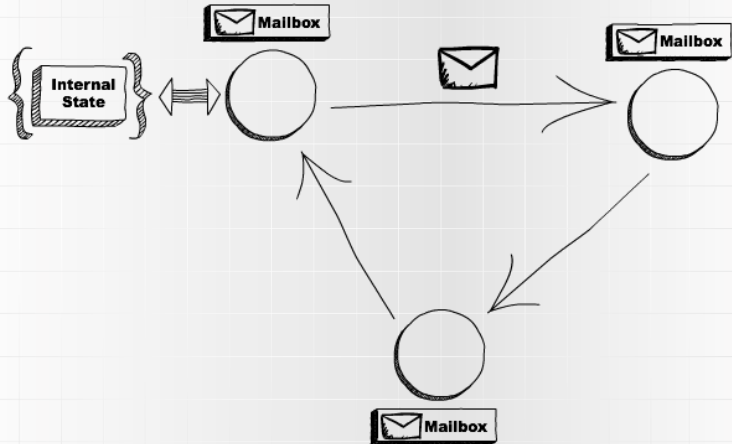
Erlang

- ▶ programowanie aktorowe = prawdziwa obiektowość (OOP),
- ▶ aktor = podstawowa jednostka obliczeniowa,
- ▶ aktor otrzymuje wiadomości i dokonuje pewnych obliczeń na ich podstawie,
- ▶ aktorzy są w pełni odseparowani od siebie (brak pamięci współdzielonej, itp.),

Programowanie aktorowe (2)

Erlang

Programowanie aktorowe (3)

Erlang

W momencie otrzymania wiadomości, aktor może wykonać z jedną z następujących 3 akcji:

- ▶ utworzyć więcej aktorów,
- ▶ wysłać wiadomości do innych aktorów,
- ▶ ustalić co zrobić z następną wiadomością.

Programowanie aktorowe (4)

Erlang

- ▶ programista nie powinien się przejmować odpornością na awarie,
- ▶ nadzorca (*supervisor*), które restartuje aktorów, jeśli nastąpi awaria,
- ▶ rozproszenie jest proste (ograniczona do serializacji wiadomości)

Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

Go

MPI

Wprowadzenie (1)

Scala

- ▶ JVM
- ▶ język kompilowany
- ▶ statycznie typowany
- ▶ można używać wraz z całym ekosystemem JVM
- ▶ łączy wiele paradygmatów

Wprowadzenie (2)

Scala

- ▶ domyślna niemutowalność
- ▶ val vs var
- ▶ immutable case classes
- ▶ leniwość
- ▶ higher order functions

Val vs var

Scala

```
1 var a = 0  
2 a = a + 1  
3 val b = 0  
4 b = b + 1 // NOPE!
```

Case class (1)

Scala

```
1 case class Person(name: String)
2 val person = Person("Lukasz Stanislawowski")
3 person.name="Testo" //NOPE!
```


Case class (2)

Scala

```
1 case class Person(name: String)
2 var person = Person("Lukasz Stanislawowski")
3 person.name="Testo" //NOPE!
```

Case class (3)

Scala

```
1 case class Person(name: String)
2 var person = Person("Lukasz Stanislawowski")
3 var newPerson = person.copy(name = "Testo") //WEEEE!
```

Definicje funkcji

Scala

```
1 def someDefinition(a: String): String = a
2
3 val someLambda = (a: String) => a
4
5 def higherOrderFunction(f: String=>String): String=>
  String = f
```

String substitution

Scala

```
1 val a = 10  
2 val b = 11  
3  
4 val c: String = s"$a + $b = ${a+b}"
```

Typy generyczne

Scala

```
1 case class Container[T](data: T)
2   Container("string")
3   Container(1)
4   Container(Container("wow"))
5 //Container[Container[String]]
```

Wartości implicit (1)

Scala

```
1 case class Context(data: String)
2 val context = Context("data")
3
4 def functionThatRequiresContext(data: String , ctx:
   Context): String = data
5
6 functionThatRequiresContext("notNice", context)
```

Wartości implicit (2)

Scala

```
1 case class Context(data: String)
2 implicit val context = Context("data")
3
4 def functionThatRequiresContext(data: String)(
5     implicit ctx: Context): String = data
6 functionThatRequiresContext("nice!!!")
```

Type class (1)

Scala

```
1 val s: String = "fun"  
2  
3 s.makeFun //NOPE!
```


Type class (2)

Scala

```
1 implicit class Funner(s: String){  
2     def makeFun: String = "funHasBeenMade"  
3 }  
4 val s: String = "fun"  
5  
6 s.makeFun //WOOOOOW!
```

Type class (3)

Scala

```
1 object Show {  
2   trait Show[A] {  
3     def show(a: A): String  
4   }  
5  
6   def show[A](a: A)(implicit sh: Show[A]) = sh.  
  show(a)  
7  
8   implicit val intCanShow: Show[Int] =  
9     new Show[Int] {  
10      def show(int: Int): String = s"int $int"  
11    }  
12 }
```

Type class (4)

Scala

```
1 import Show._  
2 print(show(1))
```

Type class (5)

Scala

```
1 import Show._  
2 print (show (1) (intCanShow))
```

Type class (6)

Scala

```
1 import Show._
2 case class Person(name: String)
3
4 implicit val personCanBeShown: Show[Person] =
5     new Show[Int] {
6         def show(p: Person): String = p.name
7     }
8
9 print(show(Person("Lukasz S.")))
```

Parallel collections (1)

Scala

- ▶ odzielna biblioteka od wersji 2.13
- ▶ lepiej używać klasy Vector
- ▶ nie zawsze warto zrównoleglać!

Parallel collections (2)

Scala

```
1 import scala.collection.parallel.  
   CollectionConverters._  
2 val lastNames = List("Smith", "Jones", "Frankenstein",  
   "Bach", "Jackson", "Rodin").par  
3 lastNames.map(_.toUpperCase)
```

Parallel collections (3)

Scala

```
1 import scala.collection.parallel.  
   CollectionConverters._  
2 val parArray = (1 to 10000).toArray.par  
3 parArray.fold(0)(_ + _)
```


Parallel collections (4)

Scala

```
1 import scala.collection.parallel.  
   CollectionConverters._  
2 val lastNames = List("Smith", "Jones", "Frankenstein",  
   "Bach", "Jackson", "Rodin").par  
3 lastNames.filter(_.head >= 'J')
```

Wielowątkowość (1)

Scala

- ▶ Runnable
- ▶ Futures
- ▶ Promises
- ▶ ExecutionContext
- ▶ zmiana kontekstu zajmuje czas!

Wielowątkowość (2)

Scala

- ▶ Fork join pool – asynchroniczność
- ▶ Thread pool – operacje blokujące

Wielowątkowość (3)

Scala

```
1 object RunnableUsingGlobalExecutionContext extends
  App {
2   val ctx = scala.concurrent.ExecutionContext.
    global
3   ctx.execute(new Runnable {
4     def run() = print("Hey, I am on a separate
    thread!.")
5   })
6   Thread.sleep(1000)
7 }
```

Wielowątkowość (4)

Scala

```
1 import scala.concurrent.{ Future, ExecutionContext }
2 object FutureUsingGlobalExecutionContext extends
  App {
3   implicit val ctx = ExecutionContext.global
4   Future {
5     print("Hey, I am on a separate thread!.")
6   }
7   Thread.sleep(1000)
8 }
```

Strumienie

Scala

- ▶ failure
- ▶ map
- ▶ flatMap
- ▶ sequential

Akka

Scala

- ▶ Akka
- ▶ Play
- ▶ Akka-Stream
- ▶ Akka-Typed

Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

Go

MPI

Wprowadzenie

C++

- ▶ wysoka wydajność
- ▶ optymalizacje
- ▶ nisko-poziomowy
- ▶ pełna kontrola

Optymalizacje (2)

C++

Ekstrakcja wspólnych fragmentów kodu:

```
1 a = b * c + d;  
2 e = b * c + 3;
```

```
1 tmp = b * c  
2 a = tmp + d;  
3 e = tmp + 3;
```

Optymalizacje (3)

C++

Usuwanie nieuzywanego kodu:

```
1 int main() {  
2     int v[2];  
3     for (int i = 0; i < 2; i++)  
4         v[i] = i * i;  
5     return 0;  
6 }
```

Optymalizacje (4)

C++

Automatyczna wektoryzacja

- ▶ instrukcje SIMD używane do przyspieszania obliczeń w pętli
- ▶ zależna od dostępnych instrukcji SIMD
- ▶ 2x dla operacji Single Precision
- ▶ może wprowadzać różne tryby zaokrąglania liczb

Optymalizacje (5)

C++

Przeniesienie kodu niezmienniczego względem pętli:

```
1 for (int i=0; i<n; i++) {  
2     x = y * z;  
3     a[i] = 2 * i + x * x;  
4 }
```

```
1 x = y * z;  
2 tmp = x * x;  
3 for (int i=0; i<n; i++) {  
4     a[i] = 2 * i + tmp;  
5 }
```

Optymalizacje (6)

C++

Upraszczanie przez dodawanie nowych zmiennych:

```
1 x = y * z;  
2 tmp = x * x;  
3 for (int i=0; i<n; i++) {  
4     a[i] = 2 * i + tmp;  
5 }
```

```
1 x = y * z;  
2 tmp = x * x;  
3 for (int i=0; i<n; i++, tmp+=2) {  
4     a[i] = tmp;  
5 }
```

Optymalizacje (7.1)

C++

Rozwijanie pętli:

```
1 for (int i=0; i<n; i++) {  
2     a[i] += 2.2 * b[i];  
3 }
```

```
1 for (int i=0; i<n; i+=4) {  
2     a[i] += 2.2 * b[i];  
3     a[i+1] += 2.2 * b[i+1];  
4     a[i+2] += 2.2 * b[i+2];  
5     a[i+3] += 2.2 * b[i+3];  
6 }
```


Optymalizacje (7.2)

C++

Rozwijanie pętli:

- ▶ lepszy pipelining w CPU
- ▶ lepsza wektoryzacja
- ▶ zwiększenie rozmiaru pliku wyjściowego

Optymalizacje (8)

C++

Function inlining:

- ▶ wyniki wywołań funkcji są odkładane na stosie
- ▶ wywołania funkcji zatrzymują dalsze optymalizacje (np. wektoryzację)
- ▶ zwiększenie rozmiaru pliku wyjściowego

Ręczne optymalizacje (1)

C++

Zamiana pętli:

Źle:

```
1 for (int j=0; i<columns; j++) {  
2     for (int i=0; i<rows; i++) {  
3         mymatrix[i][j] += increment;  
4     }  
5 }
```

Poprawnie:

```
1 for (int i=0; i<rows; i++) {  
2     for (int j=0; i<columns; j++) {  
3         mymatrix[i][j] += increment;  
4     }  
5 }
```

Ręczne optymalizacje (2)

C++

Łączenie pętli:

```
1 for (int j=0; i<columns; j++) {  
2     for (int i=0; i<rows; i++) {  
3         mymatrix[i][j] = othermatrix[i][j]*2;  
4     }  
5 }  
6 for (int j=0; i<columns; j++) {  
7     for (int i=0; i<rows; i++) {  
8         mymatrix[i][j] += 1;  
9     }  
10 }
```

```
1 for (int j=0; i<columns; j++) {  
2     for (int i=0; i<rows; i++) {  
3         mymatrix[i][j] = othermatrix[i][j]*2;  
4         mymatrix[i][j] += 1;  
5     }  
6 }
```

OpenMP (1)

C++

- ▶ wielowątkowość
- ▶ explicit
- ▶ API albo pragma
- ▶ zrównoleglenie ze względu na zadanie albo dane
- ▶ SIMD

OpenMP (2)

C++

```
1 #pragma omp parallel
2 #pragma omp for
3 for (int i=0; i<10; i++) {
4     // do something with i
5 }
```

OpenMP (3)

C++

```
1 #pragma omp parallel num_threads(3)
2 #pragma omp for
3 for (int i=0; i<10; i++) {
4     // do something with i
5 }
```

OpenMP (4)

C++

```
1 #pragma omp parallel
2 int id = omp_get_thread_num();
3 int total = omp_get_num_threads();
4 #pragma omp for
5 for (int i=0; i<10; i++) {
6     // do something with i
7 }
```


Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

Go

MPI

Wprowadzenie

Go

- ▶ język kompilowany
- ▶ statycznie typowany
- ▶ utworzony przez Google
- ▶ wysoka wydajność
- ▶ prosty rozwój aplikacji
- ▶ prosta składnia

Protoactor

Go

- ▶ bardzo szybki
- ▶ protobuffers
- ▶ wirtualni aktorzy
- ▶ do 10x przyspieszenia względem Erlang'a
- ▶ do 100x przyspieszenia względem Akka.NET
- ▶ Kotlin, C#, Go

Spis treści

Python

Rust

Erlang

Scala

C++

Go

MPI

Wprowadzenie

MPI

- ▶ szeroko używany standard przekazywania wiadomości między węzłami z rozproszoną pamięcią
- ▶ nadawca i odbiorca muszą zdefiniować typ danych
- ▶ komunikacja point-to-point
- ▶ komunikacja kolektywna (*collective*)
- ▶ definiuje podstawowe typy danych

- ▶ zazwyczaj komunikacja all-to-all nie jest używana
- ▶ MPI określa topologię aplikacji
- ▶ wsparcie dla Cartesian topology
- ▶ przesuwanie danych wzdłuż wybranego wymiaru
- ▶ kolektywna komunikacja względem wybranego wymiaru

Przykład (1)

MPI

```
1 #include "mpi.h"
2 #include <stdio.h>
3 int main(int argc, char *argv[]){
4     MPI_Init(&argc, &argv);
5     printf("Hello, world!\n");
6     MPI_Finalize();
7     return 0;
8 }
```

Identyfikacja procesów

MPI

- ▶ ile jest łącznie procesów?
- ▶ którym procesem jestem?

Przykład (2)

MPI

```
1 #include "mpi.h"
2 #include <stdio.h>
3 int main( int argc, char *argv[] ){
4     int rank, size;
5     MPI_Init( &argc, &argv );
6     MPI_Comm_rank( MPI_COMM_WORLD, &rank );
7     MPI_Comm_size( MPI_COMM_WORLD, &size );
8     printf( "I am %d of %d\n", rank, size );
9     MPI_Finalize();
10    return 0;
11 }
```

Typy komunikacji

MPI

- ▶ broadcast
- ▶ multicast
- ▶ all-to-all
- ▶ barrier
- ▶ scatter
- ▶ gather
- ▶ all gather
- ▶ reduce

Przetwarzanie danych masowych

Wykład 12 – Języki do przetwarzania danych masowych

dr inż. Tomasz Kajdanowicz, Roman Bartusiak, Piotr Bielak,
Krzysztof Rajda

10 stycznia 2022 r.